

УДК 343.347

О. С. Козерацька, ст. викладач
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Кафедра кримінального права, кримінального процесу та криміналістики
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна

Г. В. Козерацький, асистент
Одеський національний політехнічний університет
Кафедра управління системами безпеки життєдіяльності
проспект Шевченка, 1, Одеса, 65044, Україна

ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ ТЕХНІКИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПРИ ФОРМУЛЮВАННІ ОЗНАК ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА

Статтю присвячено узагальненню наукових уявлень щодо вдосконалення кримінального законодавства в сфері охорони права працівників на належні, безпечні і здорові умови праці, аналізу правозастосовчої практики, визначення загальних напрямків реформування кримінального законодавства через призму принципів криміналізації суспільно небезпечних діянь і положень законодавчої техніки.

Ключові слова: безпека виробництва, склад злочину, законодавча техніка, визначеність формулювань, законодавча термінологія, методологія.

«Право може і повинно бути визначеним»
(Дигести Юстиніана)

Постановка проблеми. Злочини, пов'язані з заподіянням шкоди в результаті порушення законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці, не займають скільки-небудь істотного місця в структурі сучасної злочинності, проте характер і тяжкість наслідків цих діянь такі, що вони нерідко викликають великий суспільний резонанс. Досить згадати вибухи на шахтах «Суходольська-Східна», яка забрала 125 життів, імені Засядька – забрала найбільше життів – 282, шахті № 10 «Степова» і ін. Розмір матеріального збитку і кількість загиблих в результаті цих злочинів свідчать про те, що існування в Кримінальному кодексі України (далі – КК України) спеціальних складів цілком обгрунтовано. Разом з тим, до теперішнього часу ситуація з виявленням і припиненням злочинів проти безпеки виробництва залишається досить складною. Існуючі проблеми можна умовно розділити на дві частини: проблеми, пов'язані з законодавчим викладом норм про злочини проти безпеки виробництва; проблеми, пов'язані із застосуванням зазначених норм.

Незважаючи на такий поділ, між якістю викладу норми і правильним її застосуванням існує тісний взаємозв'язок. Правильне застосування виражається в адекватному тлумаченні норм кримінального законодавства та законодавства про охорону праці, однаковості правозастосовних прийомів при виборі норми і встановлення її юридичної сили, відсутності прогалин і суперечностей в процесі застосування норм про злочини проти безпеки виробництва. Очевидно, що проблеми, пов'язані із застосуванням норм про злочини проти безпеки виробництва, припускають підвищення їх законодавчо-технічної якості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Досліджуваному питанню присвячується значна увага правників. Однак, зазвичай їх думки з цього приводу мають звужений характер, адже пов'язані з обгрунтуванням того чи іншого підходу, що свідчить про відсутність комплексності юридичного погляду. Тому, розглядуване питання потребує свого додаткового дослідження.

Метою цього дослідження є теоретико-прикладне вивчення проблем законодавчої техніки та практичного застосування кримінально-правових приписів про окремі злочини проти безпеки виробництва.

Виклад основного матеріалу. Законодавча техніка – це система ustalених теоретико-прикладних правил, вироблених на підставі багаторічної практики законотворчості, якими окреслено засоби і методи розробки та написання проектів законів, що забезпечують точну й повну відповідність положень, що викладаються, їх змісту і призначенню, вичерпний обсяг правового регулювання, ясність та доступність правового матеріалу тощо.

Метою застосування законодавчої техніки є:

забезпечення повноти, чіткості та зрозумілості конкретного законодавчого акту, уникнення суперечностей, прогалин та недосконалих формулювань у його тексті;

досягнення такого стану всього масиву законодавства, за якого положення законів були б максимально чіткими, зручними для користування та зрозумілими для користувачів.

Основними взаємозв'язаними складовими елементами законодавчої техніки є: методологія складання законопроекту; визначення структури закону, адекватної його змісту; правила і засоби викладення нормативних положень законопроекту; мова і термінологія законопроекту; правила внесення змін до закону.

Слід зазначити, що саме законодавча техніка (рівень її розвитку) як невід'ємна частина законотворення значною мірою здатна забезпечити належну якість і ефективність усього законодавчого масиву, що, безумовно, має сприяти адекватному впливу законодавства на політичні, економічні та соціальні відносини у державі. Адже відповідний рівень законодавчої техніки, що є надійним гарантом вдосконалення законодавства, правильного застосування та повної відповідності волі законодавця, сприяє утвердженню в державі принципу верховенства закону.

Водночас недооцінка правил законодавчої техніки або їх ігнорування чи спрощення може призвести до численних законодавчих та правозастосовчих помилок.

У зв'язку з цим найбільш актуальним є питання про вибір логічних і конструктивних законодавчих рішень, про створення ефективного кримінального закону, що дозволяє виробити єдину практику в частині протидії злочинам у сфері безпеки та гігієни праці. Рішення поставленого питання має бути нерозривно пов'язане з комплексним правовим впливом, що включає в себе уніфікацію правових приписів різних галузей, а також аналізу точок зору авторитетних фахівців з питань застосування кримінально-правових норм і правозастосовчої практики у справах про злочини проти безпеки виробництва.

Виділяючи спеціальні норми щодо злочинів проти безпеки виробництва в окремий розділ X особливої частини КК України, законодавець визначає критерії, за допомогою яких можна було б диференціювати кримінальну відповідальність в залежності від характеру небезпеки, спрямованості ризиків і механізму заподіяння шкоди людині у процесі трудової діяльності. Він розмежовує склади злочину по виду правил, що порушуються (ст. 271 і 275 КК України) або по виду робіт (ст. 272-274 КК України). Найбільшу зацікавленість із наведених статей, в межах нашого дослідження, викликає саме ст. 275 «Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд» [5, ст. 275].

Аналіз техніко-юридичного конструювання ст. 275 КК України дозволяє говорити про те, що в процесі законотворення допущені серйозні відступи від правил побудови диспозиції досліджуваної кримінально-правової норми. У зв'язку з цим вважаємо за доцільне зосередити увагу саме на загальних правилах побудови норм.

Структура будь-якого закону залежить від його обсягу і змісту. Великі закони поділяються на розділи (глави). При цьому нормативні положення загального характеру зазвичай об'єднуються в розділ, який іменується «Загальні положення». В окремі розділи об'єднуються нормативні положення, які стосуються одного правового інституту або питання.

Закон поділяється на статті – предметно відокремлені та означені назвою структурні одиниці закону. Статті закону поділяються на частини. Частина статті може складатися з одного або декількох речень та в сукупності має містити один логічно завершений аспект регулювання, що відноситься до предмета статті.

Розглядаючи ст. 275 КК України ми бачимо, що в назві та диспозиції частини першої зазначеної статті при описі предмета злочину законодавець вживає словосполучення «промислова продукція», слова «будівлі», «споруди». Основним безпосереднім об'єктом розглядуваного злочину виступають суспільні відносини, пов'язані із забезпеченням безпеки використання промислової продукції та безпеки експлуатації будівель і споруд. Додатковим обов'язковим об'єктом аналізованого злочину виступають життя та здоров'я особи.

Виходячи з того, що ст. 275 входить до розділу Х. «Злочини проти безпеки виробництва» особливої частини КК України, формулювання цієї правової норми повинно описувати конкретні злочинні діяння які стосуються правового інституту, визначеного саме цим розділом. Але, а ні в назві, а ні в диспозиції ч. 1 ст. 275 КК України, на відміну від інших статей, з яких складається розділ Х, відсутня будь-яка вказівка на те, що «порушення правил» стосується саме питань охорони праці, безпеки виробництва, підприємства, виконання робіт з підвищеною небезпекою тощо. Отже, зміст ознаки складу злочину, вираженого словосполученням «порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд» має доволі абстрактний вигляд, та визначається за допомогою тлумачення закону в кожному випадку з урахуванням конкретних обставин кримінального провадження. Високий ризик помилки при виявленні змісту зазначеної ознаки породжує можливість неоднозначного тлумачення і довільного застосування кримінально-правової норми, що порушує конституційний і міжнародно-правовий принцип правової визначеності. Тим часом норма «не може вважатися законом, якщо вона не сформульована з достатньою мірою точності, що дозволяє громадянину погоджувати з нею свою поведінку» [3, п. 49]. Із цього слідує, що під час формулювання назви та конструювання диспозиції ч. 1 ст. 275 КК України було допущено помилки технічного характеру та порушено правила законодавчої техніки щодо точності формулювань закону. На практиці ж ця помилка може призвести до неправильної кваліфікації дій винної особи або безпідставного закриття кримінального провадження.

Важливим є і дотримання принципу узгодженості норм закону, у тому числі і відсутності суперечностей з нормами інших законів. Бланкетність кримінально-правових норм, що містяться в розділі Х особливої частини КК України, зумовлює використання правових категорій інших галузей вітчизняної системи права. Так, в Законі України «Про охорону праці» є стаття 21 «Додержання вимог щодо охорони праці під час проектування, будівництва (виготовлення) та реконструкції підприємств, об'єктів і засобів виробництва» [7, ст. 21]. У Кодексі законів про працю України міститься стаття 154 з аналогічною назвою – «Додержання вимог щодо охорони праці при проектуванні, будівництві (виготовленні) та реконструкції підприємств, об'єктів і засобів виробництва» [6, ст. 154]. Здійснюючи порівняльний аналіз назв та диспозиції цих статей з назвою та диспозицією ч. 1 ст. 275 КК України, ми можемо констатувати певну неузгодженість, яка проявляється у тому, що наведені правові норми по-різному регулюють одне й те ж питання.

Так, за своїм змістом та формулюванням диспозиції частин 1 і 2 ст. 21 Закону України «Про охорону праці» та ст. 154 Кодексу законів про працю України є тотожними. Зокрема там зазначено, що: «Виробничі будівлі, споруди, машини, механізми, устаткування, транспортні засоби, що вводяться в дію після будівництва (виготовлення) або реконструкції, капітального ремонту тощо, та технологічні процеси повинні відповідати вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

Проектування виробничих об'єктів, розроблення нових технологій, засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту працюючих повинні провадитися з урахуванням вимог щодо охорони праці. Експертиза проектів будівництва на їх відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці проводиться відповідно до статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [7, ст. 21].

Отже, зазначеними нормами визначено обов'язкову відповідність об'єкта, враховуючи всі етапи його створення, вимогам нормативно-правових актів з охорони праці. А саме, починаючи з проектної документації, розробки технологічного процесу і закінчуючи введенням в дію після будівництва (виготовлення) або реконструкції, капітального ремонту

тощо. Натомість, статтею 275 КК України «встановлено відповідальність за шкоду, заподіяну в ході експлуатації вже готових, завершених будівництвом об'єктів» [4, п. 18], а також використання готової промислової продукції.

Цікавими, з огляду на вищевикладене, є надані у п. 19 постанови Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 р. № 7 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва» роз'яснення щодо проблеми розмежування злочинів, передбачених ст. 227 КК України та ст. 275 КК України. Згідно з цими роз'ясненнями «Передбачений статтею 275 КК злочин слід відмежовувати від злочину, визначеного статтею 227 КК (випуск або реалізація недоброякісної продукції), предметом якого є недоброякісна і некомплектна продукція чи товари, що випускаються на товарний ринок або реалізуються безпосередньо споживачеві. У той же час одним із предметів злочину, передбаченого статтею 275 КК, є промислова продукція, що не відповідає вимогам, які забезпечують безпеку її використання, тобто коли при використанні такої продукції (товару) було створено реальну загрозу загибелі людей, настали інші тяжкі наслідки або заподіяно шкоду здоров'ю потерпілого. У таких випадках особа, яка при розробленні, конструюванні, виготовленні або зберіганні продукції допустила порушення правил, що стосуються безпечного її використання, несе відповідальність за частиною першою або частиною другою статті 275 КК. За відсутності перелічених вище наслідків дії особи слід кваліфікувати за статтею 227 КК» [4, п. 19].

Аналізуючи диспозицію ч. 1 ст. 275 КК України та ст. 227 КК України, а також, виходячи зі змісту вищезазначених роз'яснень Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 р. № 7, можна зробити висновок, що предмет злочину, передбачений цими статтями, один і той самий, промислова продукція, «що не відповідає встановленим стандартам, нормам, правилам і технічним умовам» [5, ст. 227]. В свою чергу в Законі України «Про охорону праці», до якого відсилає диспозиція ч. 1 ст. 275 КК України, визначено, що «Стандарти, технічні умови та інші документи на засоби праці і технологічні процеси повинні включати вимоги щодо охорони праці і погоджуватися з органами державного нагляду за охороною праці» [7, ч. 4 ст. 28]. Таким чином, ми маємо конкуренцію спеціальних норм, при якій перевагу прийнято віддавати тій, яка точніше характеризує діяння. Однак таке правило вирішення конкуренції годиться не для всіх випадків, оскільки можлива конкуренція не тільки кримінально-правових норм, а й правил, що конкретизують бланкетні ознаки аналізованих складів, що ускладнює процес їх реалізації.

Щодо суб'єкта злочину, то у диспозиції ст. 227 КК України такий не визначений, а у диспозиції ч. 1 ст. 275 КК України це «особа, яка зобов'язана дотримувати таких правил». За таким визначенням до кола суб'єктів цього злочину може потрапити будь-яка особа або група осіб, які тим чи іншим чином були причетні до виготовлення промислової продукції, проектування чи будівництва. На нашу думку, в цьому випадку законодавець знехтував такими принципами законодавчої техніки, як принципи ясності й визначеності формулювань. «Стислість – одна з найбільш цінних якостей законодавця», – зазначив видатний австрійський вчений-юрист Рудольф фон Ієринг [11, с. 353]. Але стислість полягає не у малій кількості слів, що містяться в законі, а в інтенсивності, глибині висловлюваних думок.

Важливою складовою якості законодавчого тексту є дотримання єдності термінології, її несуперечливості й логічної впорядкованості, відповідності національним та міжнародним термінологічним стандартам. Порушення законодавцем вимог щодо термінів та їх визначень у законодавчих актах спричиняє неузгодженість і невпорядкованість термінологічної бази сучасного законодавства в цілому та термінологічні розбіжності на галузевому та міжгалузевому рівнях, коли на позначення одного юридичного поняття в різних нормативно-правових актах вживаються різні термінологічні одиниці, що призводить до нечіткості, неясності та неоднозначності у розумінні та застосуванні законодавчих приписів. Потенційно небезпечними з точки зору правозастосування є також порушення законодавцем правил побудови дефініцій термінів у законодавчих актах, адже призначення законодавчих дефініцій і полягає в тому, щоб через чітку й однозначну дефініцію певного

спеціального поняття забезпечити його правильне розуміння і практичне використання, запобігти будь-яким хибним тлумаченням.

Єдність термінології означає визначення тотожних понять шляхом застосування однакових термінів та забезпечує правильне розуміння і однозначне тлумачення нормативно-правових актів. Однозначне застосування термінів у законодавстві забезпечується, насамперед, відповідністю їх змісту та обсягу. Неприпустимим є розбіжності в термінології тексту одного нормативного акту, а також у термінології загального та спеціального законів. Питання єдності термінології тісно пов'язані з ієрархією законодавства та його сферами регулювання правовідносин. Слід мати на увазі, що єдність термінології в межах одного нормативного акту обов'язкова, а зміст термінів не повинен відрізнятися від їх змісту, визначеного в Конституції України [9, с. 70]. Обов'язковою є єдність термінології в законах, які регулюють єдину сферу правовідносин, а також у законах, що пов'язані бланкетними нормами. В підзаконних нормативних актах терміни застосовуються в межах термінології законів, що регулюють відповідну сферу.

В назві та диспозиції статей 272–275 КК України законодавець використовує термін «правила». Стосовно цих статей зазначений термін пояснювався у відповідних пунктах постанови Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 р. № 7, у яких надано перелік законодавчих та нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини в певних галузях національної економіки. Але цей перелік не є вичерпним, деякі з цих законодавчих та нормативно-правових актів втратили чинність, набрали чинності нові нормативно-правові акти тощо. Цей процес регламентований чинним законодавством України, зокрема, ч. 3 ст. 28 Закону України «Про охорону праці» визначає, що «Нормативно-правові акти з охорони праці переглядаються в міру впровадження досягнень науки і техніки, що сприяють поліпшенню безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, але не рідше одного разу на десять років» [7, ч. 3 ст. 28]. Таким чином, визначення терміну «правила», що приведені у зазначеній постанові Пленуму Верховного Суду України від 12.06.2009 р. № 7 не в повній мірі відповідають його змісту, що міститься у чинному законодавстві. Дана обставина також негативно відбивається на однаковому розумінні і застосуванні відповідних положень чинного кримінального закону.

Ще одним недоліком диспозиції ч. 1 ст. 275 КК України, на нашу думку, є використання прийменникової сполуки «під час...». У буквальному розумінні це означає, що кримінальній відповідальності за діяння, описані у ст. 275 КК України, може підлягати лише та особа, котра порушила правила, що стосуються безпечного використання промислової продукції, а також правила, що стосуються безпечної експлуатації будівель і споруд у процесі виконання роботи з розроблення, конструювання, виготовлення, зберігання, проектування чи будівництва зазначених об'єктів. При використанні цієї прийменникової сполуки законодавець не взяв до уваги те, що з об'єктивної сторони цей злочин має місце виключно у випадку не урахування в проектах виробничих об'єктів, при розробленні нових технологій, засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту працюючих вимог законодавства про охорону праці. Отже, у редакції ч. 1 ст. 275 КК України ознакою, яка характеризує об'єкт злочину, є саме процес виконання певної роботи, а не її кінцевий продукт (проект, технологічний процес, виробничі будівлі, споруди, машини, механізми тощо).

Не викликає сумніву, що констrukція ч. 1 ст. 275 КК України підлягає викладенню у новій редакції з урахуванням диспозицій відповідних статей Закону України «Про охорону праці» та Кодексу законів про працю України. З нашої точки зору, ч. 1 ст. 275 КК України слід викласти в такій редакції: «Проектування виробничих об'єктів, розроблення нових технологій, засобів виробництва, засобів колективного та індивідуального захисту працюючих без урахуванням вимог законодавства про охорону праці, а також введення в дію після будівництва (виготовлення) або реконструкції, капітального ремонту тощо, виробничі будівлі, споруди, машини, механізми, устаткування, транспортні засоби та технологічні процеси, які не відповідають вимогам законодавства про охорону праці посадовою особою

підприємства, установи, організації або фізичною особою – суб'єктом підприємницької діяльності, якщо це створило загрозу загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого...».

Висновки. У підсумку хотілося б зазначити, що в процесі роботи над удосконаленням кримінально-правових норм щодо безпеки та гігієни праці необхідно враховувати положення Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року № 1629-IV [8] та ратифікованої Верховною Радою України 16 вересня 2014 року Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку (далі – Угода про асоціацію), зважаючи на їхнє значення для реалізації проголошеного Україною курсу на європейську інтеграцію. Так, в межах Угоди про асоціацію, Україна взяла на себе зобов'язання поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС. А саме, «Україна поступово впроваджує звід Європейських стандартів (EN) як національні стандарти, зокрема гармонізовані європейські стандарти, добровільне застосування яких вважається таким, що відповідає вимогам законодавства, зазначеного у Додатку III до цієї Угоди. Одночасно з таким впровадженням Україна скасовує конфліктні національні стандарти, зокрема застосування міждержавних стандартів (GOST/ГОСТ), розроблених до 1992 року» (п. 8 ст. 56 Угоди про асоціацію). А також, «Україна забезпечує поступове наближення до права, стандартів та практики ЄС у сфері зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей, як зазначено у Додатку XI до цієї Угоди» (ст. 424 Угоди про асоціацію). У розділі «Здоров'я і безпека праці» Додатку XI до Угоди про асоціацію наведено 29 Директив Ради ЄЕС, відповідно до яких Україна зобов'язується реформувати своє законодавство в цій сфері у встановлені терміни [1]. У разі виявлення протиріччя положень зазначених норм з вимогами цих документів їх необхідно привести у відповідність із Угодою, крім тих випадків, що передбачені самою Угодою.

Список літератури

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011/paran2820#n2820
2. Директиви ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cleanwater.org.ua/ru/legislation/eu-directives/>
3. «Санді Таймс» (Sunday Times) проти Об'єднаного Королівства (стаття 50). Рада Європи, Європейський Суд з прав людини, Міжнародні суди; Справа, Рішення, Витяг від 06.11.1980 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/980_164
4. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва, Верховний Суд України; Постанова від 12.06.2009 року № 7. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/va007700-09>
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 року № 2341-III (із змінами та доповненнями станом на 26 квітня 2017 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 року № 322-VIII (із змінами та доповненнями станом на 30 квітня 2017 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
7. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 року № 2694-XII (із змінами та доповненнями станом на 05 квітня 2015 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
8. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 року № 1629-IV (із змінами та доповненнями станом на 01 жовтня 2011 року) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>
9. Артеменко В. Проектування нормативно-правових актів : [навчальний посібник] / В. Артеменко. – К. : Фонд «Європа ХХІ», 2007. – 256 с.
10. Дигесты Юстиниана. Избр. фрагменты с пер. и прим. И. С. Перетерского. – М.: Наука, 1984. – 406 с.
11. Иеринг ф. Р. Избранные труды. В 2-х т. / Рудольф фон Иеринг. – Т. II. – СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2006. – 547 с.

Стаття надійшла 25.05.2017 р.

Е. С. Козерацкая, ст. преподаватель

Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова
Кафедра уголовного права, уголовного процесса и криминалистики
Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

Г. В. Козерацкий, ассистент

Одесский национальный политехнический университет
Кафедра управления системами безопасности жизнедеятельности
проспект Шевченко, 1, Одесса, 65044, Украина

ПОЛОЖЕНИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ, ИСПОЛЬЗУЕМЫЕ ПРИ ФОРМУЛИРОВКЕ ПРИЗНАКОВ ПРЕСТУПЛЕНИЙ ПРОТИВ БЕЗОПАСНОСТИ ПРОИЗВОДСТВА

Резюме

Статья посвящена обобщению научных представлений по совершенствованию уголовного законодательства в сфере охраны прав работников на надлежащие, безопасные и здоровые условия труда, анализа правоприменительной практики, определение общих направлений реформирования уголовного законодательства через призму принципов криминализации общественно опасных деяний и положений законодательной техники.

Ключевые слова: безопасность производства, состав преступления, законодательная техника, определенность формулировок, законодательная терминология, методология.

E. S. Kozeratskaya, Senior Lecturer

Odessa I. I. Mechnikov National University
the Department of Criminal Law, Criminal Procedure and Criminalistics
Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odessa, 65058, Ukraine

G. V. Kozeratskyy, Assistant

Odessa National Polytechnic University
the Department of Life Safety Systems
Shevchenko Avenue, 1, Odessa, 65044, Ukraine

LEGISLATIVE PROVISIONS USED IN THE FORMULATION OF CRIMES AGAINST MANUFACTURING SECURITY

Summary

The article is devoted to generalization of scientific knowledge for the improvement of criminal law in the field of workers' rights to proper, safe and healthy working conditions, analysis of legal practice, identify common areas of criminal law reform in the light of the principles of criminalization of socially dangerous acts and regulations legislative technique.

Key words: production safety, crime, legislative technique, formulations certainty, legal terminology, methodology.